

Ruonanjoen yhteistyöryhmän kokous 11.10.2023 klo 17.00–19.00 (LIFE20 NAT/FI/000611)

Asiakirja on kooste tilaisuuden aikana esitetyistä kysymyksistä, vastauksista ja kommentteista. Kysymyksiin vastasi paikan päällä projektipäällikkö Katja Vainionpää (Pirkanmaan ELY-keskus). Paikalla tarjottiin kahvia ja suolaista sekä makeaa.

Osallistujat

Paikan päällä maamiesseurantalolla oli 7 henkilöä ja etänä 1 henkilö. Osallistujina oli mm. maanomistajia, yhdistysten edustajia (Lavajärven kalastusseura ry) sekä muita raakuista ja Ruonanjoesta kiinnostuneita. Kaikki osallistujat olivat osallistuneet jo aikaisemmin hankkeen tapahtumiin tai raakkujaisiin.

Ohjelma

1. LIFE Revives –hankkeiden toimenpiteet
2. Tilannekatsaus 24.5.2023 jälkeen
3. Uomakunnostukset
4. Vuoden 2024 aikataulut
5. Vapaa sana

Yhteenveto keskusteluista

1. LIFE Revives –hankkeiden toimenpiteet

- Hankkeen perustiedot ja toimenpiteet kerrattiin läpi.
- Kutsua on lähetetty eteenpäin myös Lavajärven yhdistyksen puolesta.

2. Tilannekatsaus 24.5.2023 jälkeen

- Edellinen yhteistyöryhmän kokous on pidetty 24.5.2023. Yhteistyöryhmässä esiteltiin sen jälkeen tehtyä ja tapahtunutta eri asiakokonaisuuksien kautta; uomakunnostukset, valuma-aluekunnostukset, seuranta ja tiedotus.
- Uomakunnostukset: Hanke on pyytänyt vesilain valvojalta pyydetty vesilain luvan tarpeen arviota. Lisäksi Pirkanmaan museolta on pyydetty lausuntoa raakkujokien kulttuurihistoriallisista kohteista. Hanke on hakenut poikkeamislupaa luonnonsuojelulain 70 §:n mukaisista rahoitussäännöksistä kunnostustoimenpiteitä varten. Hartjoki-työkalut on tilattu Ruotsista. Uomakunnostusten kilpailusta on suunniteltu. LIFE Revives-hanke on pitänyt ekskursion Pudasjärvellä hankkeen partnereilla (Suomi, Ruotsi ja Viro).
- Valuma-aluekunnostukset: Hanke on pyytänyt vesilain valvojalta pyydetty vesilain luvan tarpeen arviota. Metsäsuojelusuunnitelmat ovat lähes valmiina, jonka jälkeen otetaan yhteyttä soveltuville maanomistajille. Suojavyöhykkeen perustamisesta maksetaan korvaus. Kosteikkojen ja putkipatojen suunnitelmien tekijä on valittu puitesopimuksella. Rakennekalkkiin liittyviä kokouksia on pidetty lähes joka kuukausi. Ojitusyhteisöjä on selvitetty ja yhden kanssa pidetty maastokäynti. Ruonanjoen ojitusyhtiötä voi tarkastella [Ojitusyhteisöt \(arcgis.com\)](https://arcgis.com). Kartoista tarkasteltiin syvemmin suojavyöhyke-ehdotuksia ja Ruonanjoen ojitusyhtiötä.
- Seuranta: Vuoden 2023 sähkökoekalastukset on pidetty keväällä ja syksyllä. Ruonajoella jatkuvatoiminen mittari mittaa sameutta, veden lämpötilaa ja veden pinna korkeutta.

Tarkasteltiin tarkemmin sähkökoekalastustulostuksia ja jatkuvatoimisen mittarin tuloksia. Koealojen sijainteja (Kominkoski, Koivistonkoski ja Hyyrynkoski) tarkasteltiin kartoilla. Seurantatulokset on esitetty uusilla verkkosivuilla, mutta ne eivät ole saavutettavassa muodossa, joten niiden esitystyylille tulee tulevaisuudessa muuttumaan. Vesinäytteiden otosta keskusteltiin. KVVY hakee näytteitä esimerkiksi Vormuojasta. Osallistujat toivovat, että seurantatiedot olisivat nähtävissä.

- Tiedotus: Verkkosivut on julkaistu (www.ely-keskus.fi/web/pelastetaan-pirkanmaan-raakut). LIFE Revives -hanke on osallistunut tapahtumiin, esimerkiksi raakujaiset, luonnonsuojelupäivät ja metsäsuojelusuunnitelmien tilaisuus. Hankkeen raportointia tehdään kolmen kuukauden välein. Osallistujien mielipide on, että raakkuopas maanomistajille kannattaa olla tarpeeksi kattava. Osallistujille esitettiin esimerkiksi luonnonsuojeluliiton vesistöopasta.

3. Uomakunnostukset

- 11.10. yhteistyöryhmän palaverin pääaiheena oli uomakunnostukset.
- Ruonanjoella uomakunnostustoimenpiteitä on puumateriaalilla kunnostaminen, koskien ennallistaminen, kutosorkaikkokunnostus, vaellusesteen poisto, koetoiminta eli raakun lastentarhojen perustaminen. Jokaisesta kunnostustoimenpiteestä kerrottiin kunnostuksen peruseriaate, tavoite ja suunnitelmissa esitetyt paikat. Uomakunnostukset tehdään pääosin käsityönä ja niiden sijainnit katsotaan maastossa vielä tarkemmin.
- Vettä on satanut paljon ja tällä hetkellä alueella paikoin tulvii. Sateiden jälkeen vesi on sameaa.

4. Vuoden 2024 aikataulut

- Yhteistyöryhmän palavereita pidetään jatkossa kaksi kertaa vuodessa (toukokuu ja lokakuu).
- Kilpailutukset tehdään vuoden vaihteen aikana. Uomakunnostukset tehdään vuonna 2024 minimivirtaaman aikaan.
- Kouluyhteistyötä järjestetään ensi vuoden aikana (Hämeenkyrö, Nokia ja Ylöjärvi). Yksi osallistujista toimii lähikoulussa opettajana. Kouluyhteistyötä alettiin kehittää ensi vuodelle, mahdollisesti teemapäivä/teemaviikkoon tai ympäristöopin/maantiedon/biologian oppitunneille. Viljakkalan koulussa on sekä yläaste että ala-aste.

5. Vapaa sana

- Keskusteltiin raakkujen sijainnista Ruonanjoesta. Raakku on rauhoitettu laji, eikä tarkkoja sijaintitietoja kerrota julkisesti.
- Karhejärvi hoito ry on tehnyt Karhejärvellä hoitokalastusta useampana vuotena. Kerrottiin vesistökuunnostusavustushausta, joka on auki 18.10-30.11.2023. Avustuksen perusteet kerrottiin läpi. Karhejärvi on ekologiselta tilaltaan tyydyttävässä tilassa. Osallistujat suosittelivat olemaan yhteydessä Karhejärvi hoito ry:hyn.
- Osallistujat toivovat maastokäyntiä esimerkiksi kesällä tutustumaan kunnostuksiin.